

ב"ה, יב בשבט התשפ"ד

22 בינואר 2024

תיק מס' 84022-2

פסק דין חלקי

לבין הנתבעים

בעניין שבין התובע

א. הקדמה

ביום יז' בטבת תשפ"ד (29.12.23) נשלח לצדדים פסק דין חלקי (להלן: "**פס"ד הראשון**") בו נקבע, על סמך הנתונים שהיו בפני בית הדין, וביניהם שהנתבע 1 הוא "פושט רגל", כי הסכם שותפות העסקית שנכרת בין הצדדים הוא בגדר "מקח טעות". בהתאם לכך הורה בית הדין כי השותפות בטלה וכי יש למחוק את הנתבע 2 מרישומו בחברת "אורה סמארט".

ביום י"ט בטבת תשפ"ד (31.12.23) הגישו הנתבעים מסמך שכותרתו "כתב ערעור / תיקון טעות" (להלן: "**כתב תיקון הטעות**") ובו טענו כי פסק הדין שניתן מבוסס על טעות משום שנתבע 1 כבר איננו פושט רגל משום שקיבל "צו הפטר" שסיים את ההליך. התובע שלח גם הוא את התייחסותו לכתב תיקון הטעות.

מיד לאחר מכן, שלחו הצדדים הבהרה כי הם מבקשים מבית הדין הח"מ להתייחס לכתב תיקון הטעות ולתגובות אליו, ולבחון מחדש את פסק הדין שניתן.

משכך, חזר התיק לבחינה מחודשת בפני הח"מ, ובית הדין החליט להוציא החלטה מתוקנת המחליפה את פס"ד הראשון.

ב. רקע

התובע הנו משקיע שהחל בהליך רכישה של חברה ציבורית בשם א' (להלן: **החברה**) שהוצעה למכירה על ידי נאמנים שמונו על ידי בית המשפט. כחלק מהליך הרכישה חיפש התובע משקיעים שיסייעו לו להשיג את סכום הכסף הדרוש לרכישת החברה, ודרך מתווך הכיר את נתבע 1.

התובע ונתבע 1 התקדמו בקשר העיסקי ביניהם והגיעו להסכמה כי נתבע 1 ישקיע חצי מהסכום הדרוש לעסקה ובתמורה לכך יהיה שותף ב-50% מהחברה לאחר שזו תירכש על ידם. הצדדים אף חתמו על הסכם שותפות אשר נכתב בכתב ידם בתאריך 30.09.2023.

הצעתו של התובע לקניית החברה זכתה במכרז בתאריך 09.10.2023.

עמוד 1 מתוך 15

משרד ראשי: רח' ברוריה 2, ת.ד. 8178 ירושלים 91080 P.O.B 8178 Brurya St. Main Office:

טל' 02-5371485 Tel 02-5379626 פקס Fax 02-5379626 www.eretzhemdah.org beidtin@eretzhemdah.org ע"ר מס' 580120780

Founders: The Bellows Family, Chicago, Illinois

בתאריך 22.10.2023 נחתם הסכם מכר מול נאמני החברה לבין התובע.

בתאריך 25.10.2023, בסמוך למועד בו הוא נדרש לשלם חלק מהתמורה ביקש נתבע 1 לרשום את אחיו, נתבע 2, כשותף מלא לתובע ולתקן את הסכם המכר מול הנאמנים וכך היה. , במועד התשלום הראשון, בתאריך 01.11.2023, נדרשו הצדדים להעביר סכום של 870,000 לנאמני החברה, ונתבע מס' 2 העביר 370,000 ₪ מתוך הסכום.

במהלך הזמן התברר לתובע, כי נתבע 1 הוא בעל עבר פלילי משמעותי ורחב שבגיניו ישב מספר שנים בבית הכלא, וכי בעברו הוא הוכרז בבית משפט כפושט רגל.

משכך, פנה התובע לבית הדין בתביעה להכריז כי הסכם השותפות שבין השנים בטל מעיקרו, וממילא הוא בעל הזכויות היחיד להמשך הליך קניית החברה.

שלושת הצדדים חתמו על הסכם בוררות. התקיימו שני דיונים. בדיון הראשון השתתפו התובע ונתבע 1. בדיון השני, שהתקיים בזום, השתתפו שני הנתבעים והתובע. שני הצדדים הסכימו כי יש דחיפות לקבל החלטה מהירה בעניינם כיוון שעליהם לשלם תשלום נוסף בעוד מספר ימים, ויש להכריע מי ישלם אותו. בגלל הדחיפות החלטה זו תעסוק בשאלת תוקפו של הסכם השותפות בלבד.

כאמור, פסק דין זה והחלטותיו מחליפים את פס"ד הראשון, וזאת לאחר שבית הדין בחן את הדברים בצורה מחודשת לאור המידע החדש שהגיע בפניו.

ג. טענות התובע

התובע טוען כי לו ידע על עברו הפלילי הרחב של נתבע 1 הוא לא היה מסכים להכנס עמו לשותפות. אמנם הוא ידע כי נתבע 1 ישב בכלא, אך נתבע 1 טען בפניו כי מדובר היה בעבירות קלות כעבירות מס וכד'. לדידו, העובדה שנתבע 1 הוא בעל עבר פלילי רחב בעניינים הנוגעים להפרת אמון בין אנשים ולסיכון חיי אדם, וכן העובדה שהנתבע 1 הוא בעל עבר של פשיטת רגל, הגם שקיבל צו הפטר, נחשבת למום משמעותי שכן עובדות אלו עלולות לפגוע באופן מובהק בהצלחתה של החברה הציבורית אותה הם מבקשים לרכוש ביחד. לטענתו, בגלל שמדובר בחברה ציבורית, מוטלת עליו חובת דיווח על דברים מהותיים הקשורים לחברה, ובתוך כך על הסכם השותפות שלו עם נתבע 1. הסכם שותפות זה נוגע הן לחלוקת רווחי החברה, והן להשפעתו של נתבע 1 על קבלת ההחלטות הנוגעות לחברה, ולכן יש חובה חוקית לפרסמו לציבור.

התובע הוסיף וטען כי על פי החוק האזרחי (פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975, סעי' 29) יש חובה לאמון מלא בין שותפים ובתוך כך לחשוף פרטים חשובים שעלולים להשפיע על השותפות, דברים שהנתבע 1 לא עמד בהם.

בנוסף טען התובע, כי גם אם לא מטעם מקח טעות, הרי שיש לבטל את הסכם השותפות בשל היותו סותר את סעיף 30 לחוק החוזים, שקובע כי חוזה שתוכנו סותר את תקנת הציבור עליו להיות בטל.

בנוגע לנתבע 2, טוען התובע, כי הוא כמעט ולא עמד בקשר עסקי איתו, הוא לא הכירו, וכי הוא כלל לא היה שותף במהלך העסקי של רכישת החברה. כוחו של נתבע 2 נובע מכוחו של נתבע 1 ולכן כל שנכון לגבי ההתקשרות העסקית עם נתבע 1 נכון ורלוונטי גם לנתבע 2.

לאור כל הנ"ל מבקש התובע לבטל את הסכם השותפות תוך קביעה כי מדובר במקח טעות מוחלט. על דעת זה הוא לא היה נכנס לשותפות ובוודאי שלא היה מוכן לרשום את אחיו של נתבע 1, נתבע 2, כבעל זכויות בחברה.

ד. טענות הנתבעים

נתבע 1 טוען כי התובע ידע על עברו הפלילי, וגם אם לא הכיר אותו לכל פרטיו, הרי שהוא אמר לו מספר פעמים שהוא צריך להישאר "מאחורי הקלעים". לטענתו, טענותיו של התובע הם ניסיון להיחלץ מהשותפות עמו, כיוון שמצא ככל הנראה משקיע אחר או דרך אחרת להמשיך בהליך קניית החברה.

לטענתו, לא נכון לקבוע כי יש כאן מקח טעות בשל היותו פושט רגל בעבר, וזאת משום שהחוק האזרחי עצמו קובע כי מי שקיבל "צו הפטר" רשאי להקים חברה ציבורית וממילא אין בדבר זה שום פגם שבגיניו יש לבטל את השותפות. לדידו, בקשתו להישאר "ברקע" ולא להירשם כשותף רשמי בחברה היא "מרווח הגנה של כדאיות" בלבד, משום שחוקית אין הגבלה כזאת.

בנוגע לעבר הפלילי טענו הנתבעים כי אין בדבר משום פגם משמעותי, וצירפו כראיה לדבריהם פסק דין שניתן בבית משפט המחוזי שם רואים כי בית הדין אישרר שותפות שנעשתה בהסכם סודי בין שני צדדים, כשאחד מהם גם הוא ביקש להישאר ברקע בשל עברו הפלילי.

בנוסף, טען נתבע 1 כי הוא האחראי העיקרי להתממשות העסקה. הן בהבנה שמדובר בעסקה טובה שכדאי להשקיע בה, יותר ממה שחשב התובע בתחילת ההליך, והן מצד הזמן והניסיון שהוא השקיע בניהול המו"מ שהוביל בסופו של דבר לרכישה. על כן לא יעלה על הדעת שינושל מחלקו בחברה.

הנתבעים הוסיפו לטעון כי גם אם יקבע שהשותפות עם הנתבע 1 היא בגדר מקח טעות, הרי שאין הדבר משפיע על נתבע 2, אחיו של הנתבע 1, אשר רשום בפני עצמו כמי שחתם על הסכמי רכישת החברה ואף העביר אליה את הכספים הנדרשים, ומה לו ולקביעות שיקבעו לגבי אחיו, נתבע 1.

לאר כל הנ"ל מבקשים הנתבעים, להשאיר את השותפות כפי שהיא ובשל חוסר ההסכמה בין הצדדים יש לפרקה בדרך של "גוד או אגוד", דרך המתאימה גם לדברי הרא"ש ולפסיקת מרן השו"ע חו"מ רלב, ה – שבמקום שהמום לא בגוף הדבר יש לסלק את המום ולהעמיד את הדבר.

ה. נושאי הדיון

ו. עקרונות דיני מקח טעות

1. מקח טעות אינו תלוי בכוונה לרמות

השאלה המרכזית העומדת בפנינו היא האם היה מקח טעות ביצירת השותפות שנרקמה בין הצדדים. חשוב להדגיש, שבחינת עניין זה איננה תלויה בשאלה האם אחד מהצדדים ניסה במזיד להטעות או להסתיר עובדות מהצד השני, וממילא אין בהכרעתנו משום האשמה כלפי צד כזה או אחר. הקביעה כי היה מקח טעות תהיה נכונה גם אם יתברר ויוכח כי הטעות התרחשה בתום לב של שני הצדדים, וכפי שפסק מרן השו"ע (חו"מ רלב, יא, ראו עוד: חוקי התורה: מקח טעות עקב אי התאמה (תשפ"א), סעיף 3):

שגם אם אם המוכר לא ידע (ואפילו אם לא יכול היה לדעת) שבמקח יש מום ונמצא בו מום, הרי הוא מקח טעות ויש לבטלו.

לאחר בחינת טענות הצדדים, לרבות הטענות שהתחדשו ובתוכם המידע כי לנתבע 1 יש "צו הפטר" וכבר לא עומדות בפניו מגבלות חוקיות בשותפות בחברה ציבורית, קובע בית הדין כי השותפות שבין הצדדים נוסדה והוסכמה תוך העלמת פרטים מהותיים מצידם של הנתבעים, פרטים אשר באומדנא ברורה ומובהקת היו מונעים מרוב בני האדם, וכך גם מהנתבע, להכנס לשותפות, כפי שנבאר.

2. ההנחה של צדדים לעסקה היא שאין מום במקח

בבואנו לעסוק בסוגיית "מקח טעות" עלינו להדגיש מספר עקרונות יסודיים העומדים בבסיס דין זה. נקודת המוצא מבחינת ההלכה היא, שכאשר אדם בא ליצור קשר עסקי (בין אם מדובר בקניה של מוצר, או התקשרות עסקית כזו או אחרת) עם אדם אחר, הוא עושה זאת על דעת זה שאין בעסקה כל מום, והכל תקין ושלם. דברים אלו נכתבו במפורש בדברי מרן השולחן ערוך (חו"מ, רלב, ז): "כל הלוקח סתם, אינו לוקח אלא הדבר שלם מכל מום".

יוצא, אפוא, שההלכה לא מחייבת מאדם שקונה או מתקשר עסקית עם חברו לפרש או להתנות שהתקשרותו תלויה בכך שלא יהיו מומים, אלא זוהי סתם דעתו וכוונתו, וכל שלא התנו במפורש אחרת והתגלה מום משמעותי-המקח בטל.

3. מה נחשב ל"מום" משמעותי המבטל מקח?

אלא שיש לבאר ולהסביר מהו "המום" ההופך את העסקה למקח טעות, שהרי לא יתכן לומר שכל שינוי, ולו הקטן ביותר, יבטל את העסקה.

גם לשאלה זו השיבה ההלכה וקבעה שהדבר תלוי במה שמקובל בין בני האדם, וכלשון השולחן ערוך (חו"מ רלב, ו):

כל שהסכימו עליו בני המדינה שהוא מום שמחזירים בו מקח זה, מחזירין. וכל שהסכימו עליו שאינו מום, הרי זה אינו מחזיר בו אלא אם פירש, שכל הנושא ונותן סתם, על מנהג המדינה הוא סומך.

כלומר, המקובל בין בני האדם בנוגע למה נחשב למום הוא שמחייב את כל הצדדים בהתקשרותם העסקית. כמובן, שאין הכוונה שיש "מועצה" שבוחנת כל מקח ומקח ומכריעה מה נחשב בו לפגם משמעותי שיוצר "מקח טעות". אלא כוונת הדברים היא שכל שברור לבית הדין שמקובל, בין באופן רשמי ובין בהסכמה מכללא, כי פגם מסוים, שלא היה ידוע בשלב ההתקשרות נחשב לפגם מהותי שהיה מונע מרוב הציבור לקיים את העסק, הרי שמדובר ב"מקח טעות" והעסקה בטלה.

לעניין זה יש לשים לב כי ההלכה לא תולה את זה ב"כשרות" או "חוקיות" העסקה, אלא בהסכמתם הפשוטה של אנשי העולם, בבחינת "פוק חזי מאי עמא דבר". לכאורה היה מקום לשאול: מדוע כאשר המום או החסרון שבעסקה אינם פוסלים אותה באופן רשמי, הם עדיין יכולים להגדיר אותה כמקח טעות?

התשובה לכך פשוטה היא, שכן יסוד היסודות בכל עסקה שבין שני צדדים מבוססת בראש ובראשונה על גמירות דעת הדדית ורצון לקיים את העסקה. במקום בו אין גמירות דעת להתקשר – העסקה בטלה ולמעשה לא התקיימה מעולם, אפילו אם נעשה מעשה קניין.

עקרון חשוב זה נלמד, בין השאר, מהסוגיה (יבמות נב ע"ב) על מי שעדר בקרקע של גר שנפטר מן העולם, ועשה בכך מעשה קניין של חזקה בקרקע, אך חשב בטעות שהשדה היא שלו עצמו ולכן לא היה בדעתו לקנות את הקרקע מן ההפקר. על כך אומרת הגמרא שלא קנה כיוון שלא כיוון בדעתו: "עשאוה כעודר בנכסי הגר וכסבור שלו הן דלא קני".

הוא הדין גם כאן, במקרה בו אנו אומרים שבני המדינה לא היו מתקשרים לו היו יודעים על המום, הרי שהקונה לא גמר בדעתו להתקשר או לקנות, ולכן העסקה בטלה מעיקרה.

יסוד זה יכול אף להסביר מדוע הדבר לא תלוי בשאלה אם הצד השני התכוון להעלים את המום ולהסתירו, וכפי שנכתב לעיל, וזאת משום שאין מדובר כאן בקנס או בעונש למסתיר מומים, אלא בכך שהקונה לא גמר בדעתו להתקשר בכהאי גוונא.

ז. האם במקרה שלפנינו היה מום מהותי המבטל את המקח

נבחן עתה את יישום העקרונות ההלכתיים שהוזכרו לעיל על המקרה שלפנינו, ונשאל האם יש במקרה זה מום משמעותי עד כדי ביטול השותפות שבין הצדדים?

במהלך הדיונים ובכתבי הטענות שנמסרו לבית הדין (לרבות פס"ד ת"פ 10-01-17813) התברר כי הנתבע 1 הורשע בעבר (שנת 2012 למניינם) בעבירות הבאות: 104 עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ב-58 עבירות מס, ובעבירות מתן שוחד אחת. לעבירותיו של הנתבע 1 היה פוטנציאל של סיכון חיי אדם, הייתה בהן הונאה של קונים, והוא עשה אותן בתחכום תוך גיוסם של בעלי תפקידים רשמיים (עובדי מכוני רישוי) בכדי שיסייעו לו.

בנוסף התברר, כי הנתבע 1 הוגדר בעברו כ"פושט רגל", דבר המטיל הגבלות רבות על פי החוק לרבות הגבלה על שותפות בחברה ציבורית. אמנם, הגבלות אלו הוסרו משום שהוא קיבל "צו הפטר" שסיים למעשה את הליך פשיטת הרגל ומגבלותיו.

נקדים ונאמר, אין אנו באים, או רשאים, לדון או לקבוע את מידת צדקותו של בעל דין הניצב לפנינו. אין זה מתפקידנו, וגם לו היינו רוצים לא היינו יכולים לעשות זאת, משום ש"הנסתרות לה" אלו קיינו. כמו כן, סבורים ובטוחים אנו כי שערי תשובה לעולם לא ננעלים וכדברי חז"ל "אין לך דבר העומד בפני התשובה".

אולם, הסוגיה העומדת לפתחנו היא, האם בהתקשרות עסקית – נתונים על עברו של אחד מהצדדים מהווים שיקול משמעותי טרם שהצד השני יחליט האם להתקשר. ובמילים אחרות, האם עברו של הנתבע 1 מהווה מוס חמור ומהותי בהקשר לעסקת השותפות שנרקמה בין הצדדים.

במקרה שהגיע לפני הרב יאיר בכרך, בעל שו"ת חוות יאיר, הוא נשאל בדבר מי ששכר משרת לביתו ונודע לו לאחר מכן שזינתה בעברה, וחושש שתמשיך בכך והדבר יפגע בעבודתה, ולכן מבקש לבטל את העסקה. הרב בכרך הסתפק שמא אפילו מעידה חד פעמית יכולה להצדיק את ביטול העסקה וכתב:

ואפשר גם בנתפתת פעם אחת בדרך מקרה וידוע שכל ימיה היתה צנועה ומתנהגת בכשרות, וגם אחרי כן רק שזאת הפעם נתפתת ומקרה רעה הוא. וכבר כתבו הפילוסופים שהמקרה לא יתמיד, לכן מחויב הבעל בית (=המעסיק) להחזיקה רק לא תקל ראשה ולא תצא מפתח ביתה רק ברשות הבעל הבית.

אך אם מדובר באשה שהייתה רגילה בהתנהגות כזו, הוא קובע בצורה ברורה כי אין ספק שמדובר במקרה טעות, וכותב:

ודאי איכא למיחש אחר דטעמה טעם איסורא צריכה שימור, הן שלא תצא בלילה חוצה כתרגום זונה – נפקת ברא. כי אחר שהוחזקה לזונה, שוב אינה מקפדת ונשכרת בפתותי לחם ואתנן כל דהו ... ואפילו בלוקח שפחה דקיימא לן מומין שבסתר שאין בהם ביטול מלאכה אינו חוזר, היינו מומין שהם בה נגד רצונה ובאונס, דאין חשש רע והיזק להבא מחמת מום שבה. מה שאין כן בכהאי גוונא שנפסד תכונתה ומזגה מקולקל וטבעה ויצר מחשבת לבה רק רע.

גם במקרה שלפנינו (בלא להשוות כמובן בתוכן העבירות עצמן), באים אנו לבחון האם אי הידיעה על עברו של הנתבע 1, אשר רצוף בעשרות עבירות (השונות כמובן באופן מהותי מהנושא בו עסק הרב בכרך), מהווה מום מהותי שמוביל לביטול השותפות שבין הצדדים. בכדי שנוכל להכריע בכך עלינו להשיב על השאלות הבאות:

האם על שותפים עסקיים חלה החובה לציין זה בפני זה פרטים מהותיים שיכולים להיות רלוונטיים ולהשפיע על שותפותם העסקית?

האם עבר פלילי של אדם, אשר ריצה מספר שנים בכלא בגין עשרות עבירות מרמה חמורות הנוגעות לסיכון חיי אדם, מהווה נתון שיכול להשפיע על אדם שמעוניין להכנס איתו לעסקת שותפות המבוססות על אמון?

האם העובדה כי אדם עבר הליך של פשיטת רגל, הגם שסיימו וקיבל צו הפטר אשר מבחינה חוקית מסיר מעליו את מגבלותיו החוקיות, מהווה מידע חשוב ומשמעותי בהיכנס אדם לשותפות עמו להשקעה ולקניה של חברה ציבורית?

האם נתונים אלו, יכולים להשפיע על המוניטין של החברה אותה מבקשים לרכוש? על המשקיעים העתידיים שלה? על הנאמנים אשר צריכים לאשר את מכירת החברה כחלק מהליך יציאתה מחדלות הפרעון? על אישורו של בית המשפט, שעומד על המשמר לוודא כי זכויותיהם ובטחונם של נושי החברה לא נפגעים בהליך המכירה שלה?

התשובה לכל השאלות הללו היא באופן ברור ומובהק חיובית.

מדובר בנתונים קריטיים וחשובים אשר הסתרתם, בין אם הייתה במזיד בין אם בשוגג ובתום לב, מהווה מום מהותי בעיני כל בר דעת, ובפני "בני המדינה", ואף בעיניו של נתבע 1 בעצמו, כפי שיתבאר.

נתבע 1 ביקש להישאר "מאחורי הקלעים" ולא להירשם באופן רשמי כמחזיק בחברה, למרות שמבחינה חוקית, כפי שהוא עצמו טען – היה יכול להירשם. התנהלותו זו היא המלמדת יותר מכל כי הוא עצמו הכיר בכך שעברו עלול לסכן את החברה ואת הצלחתה. מכאן ברור שהדבר מהווה מום מהותי הקשור באופן ישיר לעסקת השותפות שבין הצדדים.

יתירה מזו, הסכמתו של נתבע 1 להשקיע את מיטב כספו, סך של כשני מליון שקלים, מבלי להירשם באופן רשמי כבעל זכויות בחברה, היא דבר שאיננו מה בכך. בכל קניה של נכס, אחת הסוגיות המרכזיות היא הסדרת הרישום כדי שהקונה יידע בביטחה כי כספו לא ירד לטמיון. כיצד אפוא אדם מוכן להשקיע סכום כזה מבלי להירשם כבעל זכות?

כיוון שאין מניעה חוקית ברישום הזכויות על שם נתבע 1, הדעת נותנת שבקשתו שלא להירשם היא בגלל שהקישור בינו לבין חברת אורה סמארט, עלולה לפגוע בהצלחתה, במוניטין שלה ובמשקיעים אשר נדרשים לרכוש בה אמון.

אם כן, התנהלותו של נתבע 1 עצמו היא המלמדת על כך שעברו נחשב כמזלזל לעסקה מן הסוג הזה. שהרי אם היה מדובר במום קל בלבד – כיצד הניח מעותיו על קרן הצבי מבלי להסדיר מראש את רישום זכויותיו?!

גם אם ניתן לתרץ ולהסביר את התנהלותו של נתבע 1 שביקש שלא להירשם כבעל זכויות בחברה בה הוא השקיע, באופן אחר, הרי שבחינה עצמית של המקרה המדובר מלמדת כי מדובר במום חמור.

בסיס השותפות במקרה זה היה השקעה משותפת בקניה של חברה ציבורית ומיזוגה של חברה פרטית בשלד של החברה הציבורית. בשונה מחברה פרטית, אחת מאבני היסוד בקיומה ובהצלחתה

של חברה ציבורית תלויה באמון שהציבור רוכש לה. כאשר אמון זה נפגם ונוצר הרושם כי חברה ציבורית אינה מתנהלת כתיקנה, הרי שהציבור לא יהיה מעוניין להיות שותף בה, ובכלל זה בהשקעה במניותיה, באגרות החוב שלה ועוד.

על חברה ציבורית מוטלת החובה על פי חוק (חוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, סעי' 36 המפנה גם ל תקנות ניירות-ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל 1970, וכן סעי' 142 לחוק החברות) לדווח מידע חיוני אשר רלוונטי לבעלי מניותיה. כחלק מכך היא צריכה לדווח: מי נותן לחברה שירותים או מבצע בה פעולות, מי בעלי התפקידים בחברה, גם אם לא באופן רשמי, מי שותף ברווחים, אף שמדובר בבעל מיעוט הזכויות.

בהסכם השותפות שנכתב בין הצדדים ונחתם בתאריך 30.9.23 (נספח מס' 1 בפרוטוקול הדיון מיום יב' בטבת תשפ"ד) נאמר כי הצדדים שותפים לכל דבר ועניין לרבות לקבלת ההחלטות הנוגעות לחברה. את הנתון החשוב הזה יש חובה על פי חוק לפרסם, כפי שגם הצהיר עו"ד ניר זוהר המתמחה בתחום. פרסום שכזה עלול לפגוע פגיעה אנושה בהצלחת החברה, עת יודע שאחד מהנוגעים בדבר הוא בעל עבר כאמור.

לעניין זה נציין בקצרה כי פסק הדין שצירף ב"כ הנתבעים כראיה כאילו בית משפט האזרחי אישרר הסכם סמוי בין שותפים שאחד מהם בעל עבר פלילי איננו דומה למקרה זה. פסק הדין שם עסק בשאלה האם ההסכם הפקטיבי המאוחר יותר שעשו הצדדים גובר על ההסכם הראשוני שהם עשו, ובעיקר משום ששם לא טען השותף כי השני העלים מעניינו את עברו הפלילי אלא ידע על כך. ומכל מקום, אין בית דין זה מחוייב לפסיקותיהם של בתי המשפט האזרחים.

העולה מכל הדברים המוזכרים לעיל הוא כי עברו של הנתבע 1 מהווה מום חמור ומהותי בנוגע לקשר העסקי בו הצדדים ביקשו להיות שותפים, אשר הופך את ההתקשרות ביניהם ל"מקח טעות".

ח. הטענה שהתובע ידע על עברו של נתבע 1 וממילא אין כאן מקח טעות

1. דיני ויתור כללי או מסוים על טענת מקח טעות

רבי יוסף קארו פסק שוויתור על טענת מקח טעות תקף רק כאשר מדובר בויתור על מום מסוים ולא די בויתור כללי (שו"ע, חו"מ רלב, ז):

"ואם פירש המוכר ואמר: על מנת שאין אתה חוזר עלי במום, הרי זה חוזר, עד שיפרש המום שיש בממכרו וימחול הלוקח".

נמצאנו למדים, כי תורתנו הקדושה מבינה היטב כי המציאות לא תמיד שלמה, והיא מאפשרת ליצור קשרים עסקיים ולקנות מוצרים זה מזה הגם שיש בהם מומים או פגמים, אך היא דורשת שהצדדים יגמרו זאת בדעתם באופן שלם ומלא. לכן יש לציין את המום המסויים ולא מספיקה אמירה כללית.

במקרה של אמירה כללית העסקה בטלה. קל וחומר, שציון חלק מהפגמים ולא את כולם אינו מהווה ויתור על מקח טעות, כיוון שהוא יוצר אשליה כאילו כל הפגמים פורטו.

מקרה דומה הגיע בפני רבי יעקב ריישר, בעל שו"ת "שבות יעקב", אשר נשאל (שו"ת שבות יעקב ב, קסו) על ראובן שהיתה לו טבעת מזוייפת אשר שמעון ביקש לקנותה מבלי לדעת על דבר זיופה. ראובן שרצה למנוע את ביטול המקח, אמר לשמעון הקונה: "איני ערב לך שהוא (=הטבעת) טוב, כי אולי הוא מזויף" כמי שמסתפק בדבר.

שמעון ששמע את הדברים היה מעוניין בכל זאת לקנות ואמר למוכר: "איני חפץ בערבות שלך" וקנה. לאחר זמן התברר שהטבעת מזוייפת ורצה שמעון לחזור בו. ראובן סירב בטענה כי אמר מפורשות שיתכן והטבעת מזוייפת, ושמעון הקונה ששמע זאת מחל כשאמר "איני חפץ בערבות שלך".

אולם ה"שבות יעקב" השיב ואמר שפשוט הוא שהמקח בטל, כיוון שהקונה לא התכוון למחול בדבריו על מום שכזה. לא רק משום שהמוכר ידע והסתיר במזיד את הזיוף, אלא משום שמדובר במחילה בטעות או שאפילו שם מחילה אין כאן כיוון שלא ידע בדיוק את טיבו של המום:

"אף אם המוכר עצמו היה נסתפק באמת אם הוא מזויף או לא, מ"מ כיון שעכשיו נתוודע שהוא מזויף ושהלוקח טעה בה ג"כ המקח בטל. ודמיה להא דאיתא בש"ס דבבא בתרא דף מ"א ע"א: רב ענן שקל בידקא בארעא אזל הדר גודא בארעיה דחבריה. אתא לקמיה דרב נחמן וכו' אמר ליה: והא אחיל לי דאתי וסייע בגודא בהדי? אמר ליה: מחילה בטעות הוא. את גופך אי הוי ידעת לא הוי עבדת וכו'.

הרי להדיא דכל כה"ג מחילה בטעות לא הוי מחילה... ועוד אחרת כיון שהלוקח לא ידע שהוא מזויף לא שייך מחילה כלל... וגדולה מזו פסק הרמב"ם פט"ו מה' מכירה וז"ל: ואפילו אם אמר המוכר על מנת שאין אתה חוזר עלי במום הרי זה חוזר עד שיפרוש המום כשמכרו וימחול הלוקח, או עד שיאמר לו על מום שימצא במקח זה שיפחת דמיו עד כך וכך וקבלתי אותו, שהמוכר צריך לידע הדבר שמוחל ויפרוש אותו".

למדנו, אם כן, שהפירוש או ההתניה על המום צריכים להיות בהירים ומסויימים, והסכמה כללית של הצדדים שהעסקה לא תתבטל אם ימצא מום – איננה מועילה.

2. האם התובע ידע על עברו של נתבע 1 והסכים בכל זאת להתקשרות

משקבענו כי עברו של הנתבע 1 נחשב למום מהותי, הרי שיש לברר שמא ידע התובע על מום זה והסכים להכנס לשותפות בכל זאת.

טענתם העיקרית של הנתבעים היא שהתובע ידע, דרכם, או דרך אדם בשם דני שתיווך ביניהם (להלן: **המתווך**), שלנתבע 1 יש עבר פלילי, ובכל זאת בחר להמשיך בעסקה ולהכנס לשותפות עם הנתבע 1.

ואכן, מהדברים שנאמרו בדיונים ומראיות נוספות שנשלחו על ידי הצדדים ניתן לומר כי התובע ידע על כך שהנתבע 1 הוא בעל עבר פלילי. אולם, הראיות מלמדות כי הוא לא ידע מה היקפו וחומרתו של

עבר זה, וממילא לא ידע עד כמה דבר זה עלול לפגוע בהצלחתה של החברה אותה הם מעוניינים לרכוש.

דבר זה עלה מספר פעמים בדיונים, בהם הסביר התובע כי אכן ידע שהנאשם בעל פלילי אך לא הבין את חומרתו, כמו כן היתה הסכמה של התובע ושל נתבע 1 על כך שהתובע לא ידע כלל על כך שהנתבע הינו פושט רגל בעברו, וכן על העבירות החמורות בגין ישוב נתבע 1 בכלא.

הדברים שעלו בדיונים קבלו חיזוק במכתב מתאריך 07.12.2023, שכתב לתובע עו"ד שטיפל בהליך הרכישה, בו הוא כתב כי גילה במפתיע על היות נתבע 1 בעל עבר פלילי חמור ופושט רגל בעברו, והן מתצהיר שנשלח מטעמו בהמשך.

חיזוק נוסף התקבל מתצהיר שנמסר לבית הדין בשמו של המתווך, בו נכתב כי ידע שנתבע 1 הוא בעל עבר פלילי קל, אך לא ידע על היקף עברו הפלילי וכן שמדובר באדם ש"פשט רגל" בעברו הקרוב.

נתבע 1 עצמו לא הכחיש את זה שהתובע לא ידע את כל עברו הפלילי ואת עובדת היותו פושט רגל בעברו, ושכנשאל על ידי הדיינים בדיון מס' 1 (פרוטוקול עמוד 6, שורות 5-10) מה התובע ידע לגביו, הוא ענה:

דיין - מה הוא ידע עליך בהתחלה?

נתבע - אמרתי לאבי שאני לא יכול להיות רשום. אמרתי לו אני לא יכול להיות רשום.

דיין - איזה עבר פלילי אמרת לו שיש לך?

נתבע - אמרתי לו באופן כללי שיש לי וששילמתי את שלי.

דיין - אמרת לו שפשטת רגל?

נתבע - אני לא יכול לרשום על השם שלי כלום. אז זה ברור.

הדברים אף עלו מדבריו של ב"כ הנתבעים (שם, שורה 28) אשר סיכם ואמר:

טו"ר רחמים - זה שאבי ידע שיש לו עבר הוא ידע. רק שלא ידע בדיוק. ידע על עברות מס. ידע מהרגע הראשון ולא היה כאן איזה הונאה שהייתה פתע.

דברים אלו מהווים הודאת בעל דין שהוא לא סיפר לתובע את כל עברו, וכי הוא הסתיר ממנו בצורה מודעת, יתכן שבלא כוונה רעה, כי הוא ישב בכלא על עבירות רבות וחמורות, וכי עד לא מזמן הוא הוגדר כפושט רגל.

לפיכך נקבע כי המידע החלקי שמסר נתבע 1 לתובע על עברו אינו מספיק כדי שניתן יהיה לקבוע שהתובע הסכים להתקשרות על דעת עברו של נתבע 1, וממילא עדיין יש כאן מקח טעות.

3. האם ידיעתו החלקית של התובע דומה לסוגיית "רעות ונמצאו רעות"?

יש לבחון האם המקרה שלפנינו דומה לסוגיית הגמרא העוסקת באדם שביקש לקנות מחברו חטין וידע שהם "רעות" ונמצאו "רעות יותר" מהרגיל, ויותר ממה שסבר, ובכל זאת נפסק שהמקח קיים.

במשנה בבא בתרא פג ע"ב נאמר :

"ארבע מדות במוכרין: מכר לו חטין יפות ונמצאו רעות – הלוקח יכול לחזור בו; רעות ונמצאו יפות – מוכר יכול לחזור בו; רעות ונמצאו רעות, יפות ונמצאו יפות – אין אחד מהם יכול לחזור בו."

וביאר הר"ן על הסוגיה (ד"ה יפות) :

"יפות ונמצאו יפות, רעות ונמצאו רעות - אין אחד מהם יכול לחזור בו. ואם תאמר: פשיטא! פירשו בשם רבינו האי גאון ז"ל (המקח והממכר שכ"ג) שנמצאו יפות שביפות ואפילו הכי לאו כל כמיניה דמוכר לומר שנתאנה, כיון דיפות מכר. וכן "רעות ונמצאו רעות" כגון שנמצאו רעות שברעות ואפילו הכי אין לוקח יכול לחזור בו."

נמצא אם כן, שיש חילוק בין מקום בו אדם ביקש לקנות מוצר באיכות טובה וקיבל מוצר באיכות גרועה, שהמקח בטל. לבין אדם שביקש לקנות מוצר באיכות גרועה, וקיבל מוצר באיכות מאד גרועה – שהמקח קיים.

דין זה אף נפסק בשולחן ערוך (כך הבינו הסמ"ע) חו"מ רלג, א :

"אם מכר לו חטים יפות ונמצאו רעות, לוקח יכול לחזור בו אפילו לא נתאנה בסכום, והמוכר אינו יכול לחזור בו אפילו הוקרו... מכר לו רעות ונמצאו רעות, יפות ונמצאו יפות, אף על פי שאינם יפות שאין למעלה מהם, ולא רעות שאין למטה מהם ויש אונאה שתות, אין אחד מהם יכול לחזור בו, אלא קנה ומחזיר אונאה."

על פי זה, לכאורה, היה ניתן לומר כי ידיעתו של התובע על כך שלנתבע 1 יש עבר פלילי והסכמתו להיכנס לשותפות עמו על אף מום זה, דומה למי שביקש לקנות חטין רעות ונמצאו רעות ביותר – שהמקח קיים והשותפות עומדת בעינה.

אך באמת אין זה דומה כלל ויש לדחות השוואה זו מכמה טעמים כשאבן הראשה המחברת בין כולם היא שהמום שהתגלה כאן הוא משם וממין אחר מזה שידע התובע, וזאת משלושה טעמים :

הטעם הראשון – הפער שבין העבר הפלילי שהיה ידוע לתובע לבין העובדות הוא לא פער של כמות כמו "חטים רעות" ו"רעות יותר", אלא ממש הבדל מהותי, ודינו כמו מוצר ממין אחר שהוזכר במשנה ובשו"ע. עבר פלילי של עבירות מיסוי, הגם שהוא בעייתי, איננו מאותו סוג של עבירות מרמה בנסיבות חמורות שבתוכן שוחד ופוטנציאל לסיכון חיי אדם. אכן השם הכולל הוא "עבר פלילי" אך שם זה כולל הרבה מאוד סוגים והוא דומה לשני מינים שונים.

כך מצינו בשו"ת מהרי"ל דיסקין (פסקים סימן קס"ו) אשר דן במי שקנה סוס בחזקת שיש בו חולי מסוים ונמצא שחולה 'בחולי עצום ממנו', והאריך לפלפל שם דהווי מקח טעות. ויסוד דבריו שהמחלה הנוספת היא בגדר מין אחר, וזאת למרות שגם היא תחת השם הכולל של "מחלה".

הטעם השני – משום שהתובע כלל לא ידע שהנתבע 1 פשט רגל בעברו, עת ביקש להכנס עמו לשותפות. אכן מוסכם על הצדדים כי נתבע 1 כבר קיבל צו הפטר והוסרו ממנו המגבלות של פושט הרגל. אך אין ספק שמדובר בעובדה שעלולה להשפיע על מי שבא להכנס עמו לשותפות או על משקיעים המעוניינים להשקיע בחברה שהוא בעל עניין בה, בגלוי או בהסתר. עניין פשיטת הרגל הוא בוודאי בגדר "מין אחר" מ"עבר פלילי" או ישיבה בכלא. הראיה הפשוטה לדבר היא התייחסותו של החוק אשר מטיל מגבלות מיוחדות על פושטי רגל ואוסר עליהם מלהקים חברה ציבורית מה שאין כן באדם בעל עבר פלילי רגיל. אי לכך ברור שמדובר בסוג אחר לחלוטין של פגם והרי זה כמי לביקש לקנות "טובות ונמצאו רעות" מקח בטל.

אם לא די בכך, הרי שיש להדגיש כאן נקודה נוספת וחשובה – עצם הסתרת פרטים חשובים ורלבנטיים בין שותפים עסקיים מהווה מום בפני עצמו. מבלי להכנס לגופו של המום שהוסתר, הרי שיש ציפייה כי שותפים ישתפו, כשם, זה את זה לא רק ברווחים ובהחלטות העסקיות, אלא בכל מידע שרלוונטי ושייך לשותפות. עצם ההסתרה כאן גורמת לחוסר אמון שנחשב למום בפני עצמו בין שותפים, שבהצטרף לאמור לעיל, מגדיר את המומים שהתגלו לתובע כמומים חדשים בעלי שם ומין אחר, וממילא אין בגדר "רעות ונמצאו רעות".

על כן, הטענה כי מקרה זה דומה לסוגיית "רעות ונמצאו רעות יותר דהווי מקח" – נדחית.

ט. פרטים נוספים בדיני מקח טעות הנוגעים לעניינינו

1. האם היה על התובע חובה לבדוק מראש מי הוא האדם איתו הוא נכנס לשותפות?

מדברי המגיד משנה (על הרמב"ם הלכות מכירה פרק טו הלכה ג) עולה כי אדם שיכל לבדוק את המקח קודם שקנאו ולא בדקו – ויתר על טענת מקח טעות:

"ויש מי שכתב שאם היה הדבר שהלוקח יכול להבחינו לאלתר, כגון שיכולין לנסותו ולטועמו, ולא הקפיד לעשות כן, והמוכר מכר לו סתם – אינו חוזר."

אולם מדברי הרמב"ם (שם), משמע שהוא לא סובר כך:

"וכן המוכר לחבירו קרקע או עבד או בהמה או שאר מטלטלין, ונמצא במקח מום שלא ידע בו הלוקח – מחזירו אפילו לאחר כמה שנים, שזה מקח טעות הוא, והוא שלא ישתמש במקח אחר שידע במום, אבל אם נשתמש בו אחר שראה המום הרי זה מחל ואינו יכול להחזיר."

מבואר ברמב"ם, שרק אם השתמש במקח אחר שראה את המום הרי זו מחילה, אבל אין חובה לבדוק מראש, וכך פירשו רבים מהאחרונים את דברי הרמב"ם.

ואכן למעשה, אחרונים רבים חולקים על המגיד משנה, וסוברים שאמנם אילו הקונה היה יודע בוודאות על המום קודם הקנייה וקנה, ברור שיש כאן מחילה, אבל העובדה שהנתבע היה יכול לבדוק, אינה בגדר מחילה על טענת מקח טעות.

אולם, במקרה דנן נראה שכל הפוסקים כולם, לרבות המגיד משנה וסיעתו, יסכימו שאין להטיל את חובת הבדיקה אחר עברו הפלילי של נתבע 1, על התובע. שכן לשיטת כולם גם אם נאמר שיש חובה "לבדוק מראש" הרי היא רק במקום בו הבדיקה יכולה להעשות בנקל ובאופן מקובל, כפי שכתב המגיד משנה להדיא – "שהלוקח יכול להבחינו לאלתר", מה שלא נכון בנידון דידן.

מרשמו הפלילי של אדם אינו גלוי לציבור, הוא חסוי, ולמעט גופים מסוימים להם יש סמכות על פי החוק (חוק המידע הפלילי ותקנת השבים, תשע"ט-2019), הרי שאין אדם יכול להגיע ולבדוק את עברו הפלילי של חברו. על כן, מדובר בבדיקה שאיננה פשוטה ומצויה ולכן לא ניתן לתלות את האשמה באי ידיעת המוס בכך שהתובע לא בדק (וכן פסק הסמ"ע רלב, י, שכאשר מדובר בבדיקה שאינה קלה, הימנעות מביצועה אינה בגדר מחילה). מה גם שכיוון שנתבע 1 סיפר על חלק מהעבר שלו לתובע, לא היה התובע אמור לחשוש שנתבע 1 מסתיר ממנו פרטים מסוימים.

לכן, טענה זו שעל התובע היה לבדוק את עברו הפלילי של הנתבע 1 – נדחית.

2. העדפת תיקון המוס על פני ביטול השותפות

אחת הטענות שעלתה מצד הנתבעים היתה שעל פי ההלכה יש להעדיף תיקון של הפגמים על פני ביטולו של המקח. דין זה מובא בשו"ת הרא"ש (צו, ו), שקובע כי כאשר נתגלה קלקול במקח, אזי אם הקלקול ניתן לתיקון יש להעדיף את התיקון על פני ביטול המקח. והשולחן ערוך (חו"מ רלב ה) מביא את דעת הרא"ש ללא כל חולק.

הפרישה (חו"מ רלב, ה) הסביר בדברי הרא"ש כי יש לעשות אבחנה בין קלקול קטן לגדול, והגאון מליסא בספרו מקור חיים (ביאורים תלז, ס"ק ז) הבחין בין מוס אשר אינו מונע לחלוטין את השימוש במקח, למוס המונע לחלוטין את השימוש במקח עד שיתוקן.

במקרה שלפנינו אין אנו נדרשים בכלל להרחיב בטענה זו, שכן ברור הוא שהדרך היחידה "לרפא" את הפגם שנוצר בשותפות היא רק על ידי הרחקת נתבע 1 ממנה. ניסיון להסתיר את שותפותו ככל הנראה אסור על פי החוק, ויפגע בחובת הגילוי המוטלת על התובע כמי שרשום כבעל זכויות מרכזי בחברה. ממילא יוצא, שאין כאן דרך לתקן את המוס ולכן טענה זו איננה שייכת למקרה שלפנינו.

לאור כל הנזכר לעיל, קובע בית הדין כי במקרה זה היה מקח טעות ודין השותפות שבין הצדדים להתבטל.

י. טענת מקח טעות ביחס לרישום נתבע 2 בהסכם המכר

כפי שצויין, מי שרשום כרגע כשותף בעל 50% מהזכויות בחברה הינו נתבע 2. במהלך הדיון מס' 1 בו נתבע 2 לא היה נוכח, טען נתבע 1 שהסיבה לכך שהכניס את אחיו כשותף היתה שהוא לא יכול להיות רשום כבעלים בחברה ציבורית. בניגוד לכך בדיון מס' 2 נתבע 2 טען שהסיבה לכך היא פשוט שהוא זה ששילם וכיוון שהכסף שלו הוא זכאי להיות הבעלים. אולם, גם במהלך דיון 2 נתבע 2 הודה שמי

שבעצם מי שקובע ואומר לו מה לעשות ואיך לנהל את העניינים הוא אחיו, נתבע 1. כך למשל בפרוטוקול הדיון השני מיום טז בטבת תשפ"ד, 28.12.23 אמר נתבע 2 (עמוד 2) -

שורה 5- " . אני ואחי זה משהו כמו גוף אחד. מה שהוא מחליט קדוש.

שורה 16- אני והוא אותו דבר. ומה שהוא מחליט זה שלי הכל.

ובהמשך כשנשאל על ידי בית הדין, התברר כי לא הייתה שום התקשרות עסקית בין התובע לנתבע 2, וכל מעשיו של הנתבע 2 נעשו כולם בשליחותו של נתבע 1 (שם, עמוד 3, שורות 9-12):

דיין- האם היה לך איזה דיבור עם התובע על העסקה? איזה מו"מ?

[נתבע 2]- לא. [נתבע 1] מחליט על הכל.

דיין- אז הכל על פי [נתבע 1], האם זה נכון שעשית הכל על פי [נתבע 1]? וגם בעסקה הזאת ?

[נתבע 2]- כן.

ואם לא די בכך הרי שהוא מאשר בבית הדין עצמו כי פסק הדין החלים על נתבע 1 חלים באופן ישיר גם עליו (שם, שורה 13 והלאה):

דיין- האם הדינים שיחולו על [נתבע 1] יחולו גם עליך?

[נתבע 2]- אני מייפה את כוחו .

אב"ד- אני מדגיש שהפסק שינתן על [נתבע 1] יהיה שייך גם אליך?

[נתבע 2]- כן. אנחנו דבר אחד. אני מייפה את כוחו של [נתבע 1] ואת טו"ר רחמים.

כמו כן, נתבע 2 הודה בפני בית הדין שהוא ידע על עברו הפלילי של אחיו ועל כך שהוא פושט רגל בעברו. ברור שהחתמת נתבע 2 כשותף בהסכם לרכישת החברה היתה מבוססת על השותפות של התובע עם נתבע 1, כפי שנתבע 2 עצמו הודה כי לא היה לו כל קשר עסקי על התובע באופן ישיר. כיוון שכך, הרי שלא יתכן לומר שביטולה של השותפות של התובע עם נתבע 1, לא תשפיע על רישומו של נתבע 2 כשותף, שנעשה אך ורק מכוח שותפות זאת. ממילא כיוון שהשותפות של התובע עם נתבע 1 היא בגדר מקח טעות, באותו האופן ואולי אף יותר, גם השותפות עם נתבע 2 דינה כן, ורישומו של נתבע 2 במסמכי החברה לא משנה דין פשוט זה.

נמצא כי לאור ביטול הסכם השותפות בין התובע ונתבע 1, גם לנתבע 2 אין זכויות בהסכם לרכישת החברה, וכל הזכויות על פי ההסכם שייכות לתובע. ממילא, על התובע לבדו לשלם את התשלום הבא עבור רכישת החברה, ולהשיב לנתבע 2 את התשלומים ששילם בסך 370,000 ₪.

יא. נושאים שידונו בהמשך

כאמור, פסק דין חלקי זה עוסק רק בשאלת תוקפו של הסכם השותפות וממילא בחלקו של נתבע 2 בהסכם הרכישה של החברה. בהמשך נדון במחלוקות נוספות שבין הצדדים כגון: טענת נתבע 1 על

כך שהיה לו חלק משמעותי במהלך שהוביל לכריתת הסכם הרכישה של החברה ומשכך מגיע לו פיצוי, הוצאות משפט ועוד.

יב. החלטות

1. הסכם השותפות בין התובע לבין נתבע 1 – בטל.
2. התובע ישלם לבדו את התשלומים הבאים עבור רכישת החברה.
3. נתבע 2 חייב להעביר את הזכויות שלו ברכישת חברת א' לידי התובע, וזאת, בתוך 30 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין. אם נתבע 2 לא יעשה זאת, יהיה רשאי התובע לפנות לבית הדין בתוך 60 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין ולבקש סעדים נוספים.
4. לא יאוחר מיומיים לאחר העברת הזכויות הנ"ל חייב התובע לשלם לנתבע 2 סך 370,000 ₪.
5. בית הדין מאפשר לצדדים לטעון בעניין אופן יישום פסק דין זה בתוך 14 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין.
6. ניתן לערער על פסק הדין בתוך 30 יום מהתאריך הנקוב על פסק הדין.
7. טענות נוספות יידונו בהמשך על פי הודעות בית הדין.

פסק דין ניתן ביום יב' בשבט תשפ"ד (22.1.24)

והאמת והשלום אהבו

בזאת באנו על החתום

הרב אסף הר נוי

הרב יוסף כרמל, אב"ד

הרב עידו הבר